

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj/068-010/2010.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a dr. T. J. (Faludi Wolf Theiss Ügyvédi Iroda) által képviselt **Central ME Energy & Gas GmbH** (Bécs, Ausztria) eljárás alá vont vállalkozás ellen összefonódáshoz szükséges engedélykérés elmulasztása miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban, melyben további ügyfélként érintett a szintén dr. T. J. által képviselt **Centrex Hungária Energetikai és Gázipari Zrt.** (Budapest), - tárgyalás tartása nélkül - meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

A Versenytanács megállapítja, hogy a Central ME Energy & Gas GmbH elmulasztotta a Gazdasági Versenyhivatal engedélyét kérni a Centrex Hungária Energetikai és Gázipari Zrt. feletti irányítás megszerzéséhez, mire tekintettel vele szemben egymillió egyszázezer forint (1.100.000.- Ft) bírságot szab ki, amit a határozat kézbesítésétől számított 30 napon belül köteles megfizetni a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557 számú bírságbevételi számlájára.

A Versenytanács engedélyezi a Central ME Energy & Gas GmbH Centrex Hungária Energetikai és Gázipari Zrt. feletti irányításszerzésével megvalósuló összefonódást.

A határozat felülvizsgálatát az ügyfelek a kézbesítéstől számított 30 napon belül kérhetik a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Versenytanácsnál benyújtott keresettel.

I n d o k o l á s

I.

A vizsgálat iránya

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló, többször módosított 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 67. § (1) bekezdése és 70. § (1) bekezdése együttes alkalmazásával 2010. július 13-án versenyfelügyeleti eljárást indított annak vizsgálatára, hogy a Central Energy & Gas GmbH (a továbbiakban: Central ME vagy kérelmező) elmulasztott-e engedélyt kérni a Centrex Hungária Energetikai és Gázipari Zrt. (a továbbiakban: Centrex vagy kérelmezett, együtt: a felek) részvényei 100%-ának 2010. május 21-én történő megszerzéséhez.

2. A tranzakció előzménye, hogy az Arosgas Holding AG (a továbbiakban: Arosgas) kérelmező által 2010. április 4-én benyújtott, a Centrex Europe Energy & Gas AG (a továbbiakban: Centrex Europe) feletti irányításszerzéssel megvalósuló összefonódás engedélyezése iránti kérelem tárgyában indult Vj-035/2010. számú versenyfelügyeleti eljárást a GVH vizsgálói a kérelem hiánypótlásának késedelmes teljesítése miatt 2010. július 13-án megszüntették. (A korábbi tranzakcióról jelen határozat III. fejezete tartalmaz további információt.)

II.

Az összefonódásban résztvevő vállalkozások

Central ME Energy & Gas GmbH (Gazprombank csoport)

3. A kérelmező Central ME a bécsi székhelyű Centrex Europe Energy & Gas AG (a továbbiakban: Centrex Europe) 100 %-os tulajdonában van, utóbbi vállalkozás pedig az Arosgas Holding AG (a továbbiakban: Arosgas) 100%-os tulajdona. Az Arosgas egy további vállalkozás 100%-os tulajdonlásán keresztül az Open Joint Stock Company (OJSC) Gazprombank (a továbbiakban: Gazprombank) 100%-os tulajdona.

4. A Gazprombank moszkvai székhelyű kereskedelmi és befektetési bank, amely elsősorban Oroszországban nyújt szolgáltatásokat. Jelenleg nyolc leánybankot működtet Oroszország, Fehér-Oroszország, Svájc és Örményország területén, képviselői vannak Kínában és Mongóliában (a továbbiakban együtt: Gazprombank csoport).

5. A Gazprombank 2006-ig a legjelentősebb orosz gázipari társaság, az OJSC Gazprom (a továbbiakban: Gazprom) irányítása alatt állt. A Gazprom jelenleg csak 41,73%-os kisebbségi, irányítást nem biztosító részesedéssel rendelkezik a Gazprombankban¹, amihez egyéb effektív irányítási jogosultság nem kapcsolódik (Vj-068-006/2010. sz. irat alapján). A Gazprombank többségi részvényeivel (50%+1 részvény) a nem állami tulajdonú Non-State Pension Fund (NPF) Gazfond (a továbbiakban: Gazfond) nyugdíjalap rendelkezik (közvetlen illetve közvetett formában). A fennmaradó tulajdoni hányad a Gazprombank leányvállalata, az OOO Novye Finansovye Technologiee, valamint magánszemélyek kezében van.²

6. A Gazprombank csoport irányító részesedéssel rendelkezik az OAO Sibneftegaz-ban, amely azonban nem kereskedik az Európai Unió területén. A Gazprombank számos társaságban rendelkezik irányítási jogot biztosító részesedéssel, azonban közülük kizárólag az OAO OMZ (nehézipari óriásvállalat, energetikai berendezéseket gyárt, a továbbiakban: OMZ) és az OJSC Sibur Holding (a továbbiakban: Sibur), valamint utóbbinak CITCO nevű, Ausztriában bejegyzett leányvállalata van jelen az Európai Unió területén, beleértve Magyarországot, ahol a cseppfolyósított szénhidrogén gáz (LPG), a gumi és a polimerek piacain realizál árbevételt. A Gazprombank csoportnak nincs magyarországi leányvállalata.

7. A Gazfond Oroszország legnagyobb nem állami tulajdonú nyugdíjalapja, amelyet a piacvezető gázipari társaságok alapítottak a földgáziparban dolgozó munkaerő nyugdíjalapjaként. A Gazprombank tudomása szerint sem a Gazfond, sem az annak részvényeit kezelő JSC Leader DU (a továbbiakban: Leader) nem rendelkezik irányító vagy meghatározó kisebbségi részesedéssel az EU területén tevékenykedő földgázipari társaságban.

8. A Centrex Europe (a Centrex csoport) fő tevékenysége a Gazpromtól vásárolt földgáz európai értékesítése. A Centrex csoport tagjai egyrészt az EU földgáz szolgáltatási piacainak különböző szintjein vannak jelen (Ausztria, Olaszország, Csehország, Szlovákia, Szerbia), másrészt Közép-Ázsia területén, Üzbegisztánban földgáz kitermelést és ahhoz kapcsolódó tevékenységeket végeznek. A földgáz tárolás területén Ausztriában, Nagy Britanniában és Svájcban vannak érdekeltségei.

---

¹ Lásd <http://www.gazprombank.ru/eng/about/shareholders/> (utoljára letöltve 2010.10.18.).

² Lásd <http://www.gazprombank.ru/eng/about/shareholders/> (utoljára letöltve 2010.10.18.).

9. Az Arosgas holding társaság, mely nem realizál Magyarországon árbevételt. Számos, főleg a gépészet és a petrokémia területén aktív vállalkozásban tart részesedést az Európában.
10. A Gazprombank csoport 2009. évi, a Tpv. 27. § (1) bekezdése szerint szűkített, a Tpv. 27. § (2) bekezdése szerint számított Magyarországon elért nettó árbevétele meghaladta a tizenötmilliárd forintot.

Centrex Hungária Energetikai és Gázipari Zrt.

11. A Centrex Hungária földgáz nagykereskedelmet végző vállalkozás, amely magyarországi vállalkozásoknak értékesít földgázt. A földgáz beszerzését és értékesítését egyaránt az ukrán oldalon végzi, az ukrán-magyar határkeresztező pont előtt, és vevői szállítják a földgázt Magyarországra.
12. A Centrex Hungária 100%-os közvetlen tulajdonosa a VTB Bank AG (Austria), mely utóbbi pedig a VTB Bank (Oroszország) irányítása alatt áll.
13. A Centrex Hungária 10 %-os kisebbségi részesedéssel rendelkezik a Panrusgáz Gázkereskedelmi Zrt-ben (a továbbiakban: Panrusgáz), a vállalkozás további tulajdonosai az E.ON Ruhrgas International AG (50%) és a Gazprom (40%).
14. A Centrex Hungária 2009. évi, a Tpv. 27. § (1) bekezdése szerint szűkített, a Tpv. 27. § (2) szerint számított Magyarországon elért nettó árbevétele meghaladja az ötszázmillió forintot.

III.

A tranzakció ismertetése

15. Kérelmező tájékoztatása szerint jelen tranzakció a Centrex csoport Arosgas általi megvásárlásának teljessé tétele. Az erre vonatkozó, Vj-035/2010. számú versenyfelügyeleti eljárásban kérelmezett tranzakciót a felek ütemezési problémáik miatt két részre bontották, és első lépésben a Centrex csoportot a Centrex Hungária nélkül értékesítették az Arosgas számára. A Centrex Hungária ezalatt a VTB Bank (Austria) irányítása alatt maradt, a kérelmezőnek egy adott határidőig vételi jogot biztosítva a kérelmezett vállalkozás részvényeire. Ezen vételi opcióval a kérelmező 2010. május 21-én élt, célja, hogy a Centrex Hungária a Centrex csoport irányítási struktúrájában korábban elfoglalt helyére kerüljön vissza, azonban immár a Gazprombank csoport részeként.

IV.

Az engedélykérési kötelezettség

Összefonódás

16. A Tpv. 1. § alapján a törvény hatálya kiterjed a természetes és a jogi személynek, valamint a jogi személyiség nélküli gazdasági társaságnak (a továbbiakban az előzőekkel együtt: vállalkozás) a Magyar Köztársaság területén tanúsított piaci magatartására. E törvény hatálya alá tartozik továbbá a vállalkozás külföldön tanúsított piaci magatartása is, ha annak hatása a Magyar Köztársaság területén érvényesülhet. A kérelem szerinti tranzakció a Magyar Köztársaság területén keletkező árbevétellel rendelkező vállalkozások között jön létre, ezért arra a Tpv. hatálya a fentiek értelmében kiterjed.

17. A Tpv. 23. § (1) bekezdésének (b) pontja értelmében vállalkozások összefonódása (koncentrációja) jön létre, ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen közvetlen vagy közvetett irányítást szerez további egy vagy több, tőle független vállalkozás egésze vagy része felett.

18. A felek nem tartoznak egy vállalkozáscsoportba. Az 1. bekezdés szerinti tranzakció eredményeképp a Central ME a Centrex Hungária egyedüli irányítója lesz. A Centrex Hungáriának a Central ME általi megszerzése a Tpv. 23. § (1) bekezdés b) pontja alapján vállalkozások összefonódásának minősül.

Küszöbértékek

19. A Tpv. 24. § értelmében a vállalkozások összefonódásához a GVH engedélye szükséges, ha valamennyi érintett vállalkozás-csoport, valamint az érintett vállalkozás csoportok tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevétele együttesen a tizenöt milliárd forintot meghaladja, és az érintett vállalkozás csoportok között van legalább két olyan vállalkozás csoport, melynek az előző évi nettó árbevétele a vállalkozás-csoport tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások nettó árbevételével együtt ötszázmillió forint felett van.

20. A Gazprombank csoport 2009. évi magyarországi nettó árbevétele a 15 milliárd forintot meghaladja, valamint a Centrex Hungária 2009. évi nettó árbevétele meghaladta a

törvényben rögzített ötszázmillió forintot. Mindezek miatt a kérelmezett összefonódáshoz a Tpvt. 24. § (1) bekezdése alapján a GVH engedélye szükséges.

A bírság

21. A Tpvt. 28. § (1) bekezdése szerint az összefonódáshoz a közvetlen irányítás megszerzője (jelen esetben a Central ME) köteles engedélyt kérni. Erre való tekintettel a Versenytanács az engedélykérés elmulasztása miatt a Tpvt. 77. § (1) bekezdés d) pontja alapján a Central ME-vel szemben a jogsértést megállapította.

22. A Tpvt. 78. § (1) bekezdése szerint bírság szabható ki azzal szemben, aki a Tpvt. rendelkezéseit megsérti, melynek összegét a (2) bekezdés szerint az eset összes körülményeire tekintettel kell meghatározni. A Tpvt. 79. § alapján a 24. § szerinti engedély elmulasztása esetén a bírság összege legfeljebb napi kettőszázezer forint.

23. A Versenytanács gyakorlata szerint a Tpvt. 67. § (3) bekezdése alapján hivatalból indult eljárás esetén a késedelem időtartama: a benyújtási határidő és az eljárás megindításának időpontja között eltelt napok száma. Jelen esetben a kérelem benyújtásának határideje – a Tpvt. 28. § (2) bekezdése alapján a vételi jog gyakorlásának napját, 2010. május 21-ét követő harmincadik nap, vagyis 2010. június 20. – és a versenyfelügyeleti eljárás megindítása, 2010. július 13. között 22 nap telt el. A Tpvt. 79. § alapján kiszabható maximális késedelmi bírság négymillió négyszázezer forint (4.400.000,- Ft).

24. Az Arosgas által 2010. április 4-én benyújtott, a Centrex Europe feletti irányításszerzéssel megvalósuló összefonódás engedélyezése iránti kérelem tárgyában indult Vj-035/2010. számú versenyfelügyeleti eljárást a GVH vizsgálói a kérelem hiánypótlásának késedelmes teljesítése miatt szüntették meg 2010. július 13-án. Ezen késedelemmel benyújtott hiánypótlás alapján észlelte a GVH a jelen tranzakciót, ami a felek azon téves jogértelmezését tükrözi, miszerint a kérelem olyan mértékű módosításával, amely az ügy tárgyát képező alapvető tények megváltozását eredményezi, az eljárás – a hiánypótlás késedelmes teljesítésétől függetlenül – folytatható.

25. A bírság összegének meghatározásakor a Versenytanács azonban figyelemmel volt arra, hogy az eredeti, a teljes Centrex csoportot érintő tranzakcióra a felek kérelmet nyújtottak be (Vj-035/2010.), továbbá az összefonódásnak tulajdonítható káros versenyhatások hiányát is figyelembe véve az engedély kérésének tudatos elmulasztása nem valószínűsíthető. Mindezen körülményekre tekintettel a Versenytanács a Tpvt. 79. § alapján kiszabott késedelmi bírság összegét egymillió egyszázezer forintban (1.100.000,- Ft) határozta meg.

V.

Az engedélyezés

26. A Tpv. 14. § (1) bekezdése értelmében az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és a földrajzi terület figyelembevételével kell meghatározni. A (2) bekezdés értelmében a megállapodás tárgyát alkotó árun túlmenően figyelembe kell venni az azt – a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel – ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait. A (3) bekezdés szerint földrajzi terület az, amelyen kívül a) a fogyasztó nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy b) az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni.

27. A Versenytanács álláspontja szerint jelen összefonódás értékelése szempontjából megfelelően meghatározott érintett termék és földrajzi piac a magyarországi földgáz nagykereskedelem érintett piaca.

28. Magyarországon a Magyar Energia Hivatal által kiállított földgáz kereskedelmi engedéllyel rendelkező vállalkozások vehetnek részt a földgáz nagykereskedelemben. Közel negyven vállalkozás rendelkezik földgáz kereskedelmi engedéllyel, a Centrex Hungária vállalkozást beleértve. Kérelmezett éves forgalma a teljes hazai kereslethez mérten csekély.

29. A Tpv. 30. § (2) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal nem tagadhatja meg az engedély megadását, ha – az (1) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve – az összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacon, különösen gazdasági erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként.

30. A Tpv. eddigi alkalmazási tapasztalatai alapján a Versenytanács az összefonódás horizontális, vertikális, portfólió és konglomerátum hatásait vizsgálja a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Versenytanács Elnökének 3/2009. számú Közleményében (a továbbiakban: Közlemény) foglaltak szerint.

31. Jelen határozat II. fejezetében írottakból kitűnik, hogy a felek tevékenységei között nincs horizontális átfedés. A Gazprombank csoport Magyarországon árbevételt realizáló tagjai, a Sibur leányvállalatán, az ausztriai CITCO-n keresztül az Oroszországban termelt³ cseppfolyósított szénhidrogén gáz (LPG), a gumi és a polimerek piacain kereskedik, melyek a

---

³ Lásd <http://www.sibur.ru/pages/eng/7437/7449/7506/print.shtml> (utoljára letöltve 2010.10.19.).

földgáz piactól elkülönült termékpiacokat képeznek. A Versenytanács álláspontja szerint ezért az összefonódás következtében fellépő horizontális hatás nem valószínűsíthető.

32. A Versenytanács álláspontja szerint az összefonódás nem jár együtt káros vertikális, hatással, és annak kapcsán portfólió vagy konglomerátum hatással sem kell számolni.

33. A Tpv. 30. § (2) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal nem tagadhatja meg az engedély megadását, ha – az (1) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve – az összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacon, különösen gazdasági erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként.

34. Mindezekre tekintettel a Versenytanács a Tpv. 77. § (1) bekezdés a) pontja szerinti határozatában – a Tpv. 71.§ (2) bekezdés alapján előterjesztett vizsgálói jelentésben foglalt indítvánnyal egyezően – az összefonódást engedélyezi.

VI.

Egyéb kérdések

35. A GVH hatásköre a Tpv. 45. §-án, illetékessége a Tpv. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a GVH kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik bíróság hatáskörébe (Tpv. 86. §), illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.

36. A kérelmező a Tpv. 62. § (1) bekezdésében foglaltak szerinti, a 63.§ (3) bekezdés ac) pontja szerinti (egyszerűsített) eljárásra vonatkozó, négymillió forint eljárási díjat lerótta, így jelen határozat arról nem rendelkezik.

37. A Versenytanács határozatát – a Tpv. 73. § (1) bekezdésének alkalmazásával – tárgyaláson kívül hozta meg.

38. Az ügyfeleket megillető jogorvoslati jog a Tpv. 83. § (1) és (2) bekezdésein alapul.

39. A Central ME jogi képviselője kérelmezte, hogy a Vj-035/2010. eljárás kapcsán átutalt eljárási díjat a GVH fogadja el a jelen eljárás kapcsán megfizetendő eljárási díjként. A GVH a beszámítási kérelemnek a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 155. § (1) bekezdés a) pontja alapján helyt adott, amely szerint az eljárási díj tekintetében a hatóság köteles költségkímélő módon a célszerűség figyelembevételével eljárni. A Vj-035/2010. sz. versenyfelügyeleti eljárás a Tpv.

68. §-ának (4) bekezdése alapján a fentebb bemutatottak szerint megszüntetésre került, ezért a Tpv. 62. §-ának (1) bekezdésében foglaltak szerint az eljárás díjmentes volt.

40. A bíróságot a határozat közlésétől számított harminc napon belül kell megfizetni akkor is, ha a határozattal szemben keresetet terjesztenek elő. A Ket. 110. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint a keresetlevél benyújtásának a döntés végrehajtására nincs halasztó hatálya, az ügyfél azonban a keresetlevélben a döntés végrehajtásának felfüggesztését kérheti. A végrehajtást a kérelem elbírálásáig a Versenytanács nem foganatosíthatja. A Ket. 138. §-ának (1) bekezdése szerint a pénzfizetési kötelezettségének határidőre eleget nem tevő késedelmi pótlékot köteles fizetni. A (3) bekezdés szerint a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

41. A bíróságnak a GVH rendelkező részben hivatkozott számlájára történő befizetéskor a közlemény rovatban feltüntetendő: az eljárás alá vont vállalkozás neve, a versenyfelügyeleti eljárás száma és a befizetés jogcíme (késedelmi bírság).

Budapest, 2010. október 20.

dr. Dobos Gergely sk.
előadó versenytanácsstag

Váczai Nóra sk.
versenytanácsstag

dr. Zlatarov László sk.
versenytanácsstag